Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

11. veebruar 2015 *

Keskkond — Direktiiv 85/337/EMÜ — Teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamine — Projektid, mille keskkonnamõju tuleb või ei tule hinnata — Proovipuurimine — I lisa punkt 14 — Mõiste „nafta ja maagaasi tootmine kaubanduslikul otstarbel" — Hindamiskohustus teatava gaasikoguse ammutamise korral — II lisa punkti 2 alapunkt d — Mõiste „süvapuurimine" — III lisa punkt 1 — Mõiste „koosmõju muude projektidega"

Kohtuasjas C-531/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Verwaltungsgerichtshof'i (Austria) 11. septembri 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 8. oktoobril 2013, menetluses

Marktgemeinde Straßwalchen jt

versus

Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend,

menetluses osales:

Rohöl-Aufsuchungs AG,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, Euroopa Kohtu asepresident K. Lenaerts teise koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud J.-C. Bonichot (ettekandja), A. Arabadjiev ja J. L. da Cruz Vilaça,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik I. Illéssy,

arvestades kirjalikus menetluses ja 3. septembri 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Marktgemeinde Straßwalchen jt, esindaja: *Rechtsanwalt* G. Lebitsch,

— Rohöl-Aufsuchungs AG, esindaja: *Rechtsanwalt* C. Onz, keda abistas H.-J. Handler,

— Austria valitsus, esindajad: C. Pesendorfer ja M. Lais,

— Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze, A. Lippstreu ja A. Wiedmann,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

— Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna, D. Krawczyk ja M. Rzotkiewicz,

— Euroopa Komisjon, esindajad: G. Wilms ja C. Hermes,

olles 9. oktoobri 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 175, lk 40; ELT eriväljaanne 15/01, lk 248), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiviga 2009/31/EÜ (ELT L 140, lk 114; edaspidi „direktiiv 85/337"), I lisa punkti 14.

2 Eelotsusetaotlus on esitatud ühelt poolt Marktgemeinde Straßwalcheni (Straßwalcheni kohalik omavalitsus) ja põhikohtuasja 59 teise hageja ning teiselt poolt Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugendi (majandus-, pere- ja noorsooasjade liiduminister) vahelises vaidluses seoses otsusega, millega anti Rohöl-Aufsuchungs AG-le luba teostada Marktgemeinde Straßwalcheni territooriumil proovipuurimist.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Direktiivi 85/337 artikli 4 lõiked 1 ja 2 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui artikli 2 lõikest 3 ei tulene teisiti, hinnatakse I lisas loetletud projekte artikli 5–10 kohaselt.

2. Kui artikli 2 lõikest 3 ei tulene teisiti, teevad liikmesriigid II lisas loetletud projektide puhul:

a) üksikjuhtumite uurimise

või

b) endi kehtestatud künniste või tingimuste

abil kindlaks, kas projekte hinnatakse artiklite 5–10 kohaselt.

Liikmesriigid võivad teha otsuse kohaldada mõlemaid alapunktides a ja b nimetatud võimalusi."

4 Direktiivi 85/337 I lisa „Artikli 4 lõike 1 kohased projektid" punktis 14 on sätestatud:

„Nafta ja maagaasi tootmine kaubanduslikul otstarbel, kui nafta tootmismaht on üle 500 tonni päevas ja maagaasi tootmismaht üle 500 000 m^3 päevas."

5 Direktiivi 85/337 II lisa „Artikli 4 lõike 2 kohased projektid” punkti 2 alapunktis d on sätestatud:

„Kaevandamine […]

d) Süvapuurimine, eelkõige:

— puurimine maasoojuse kasutamiseks,

— puurimine tuumajäätmete ladustamiseks,

— puurimine veevarude kasutamiseks,

välja arvatud puurimine pinnase püsivuse uurimiseks.”

6 Direktiivi 85/337 III lisa „Artikli 4 lõikes 3 osutatud valikutingimused” on sõnastatud järgmiselt:

„1. Projektide laad

Projektide laadi hindamisel tuleb eelkõige silmas pidada:

— projekti mahtu,

— koosmõju muude projektidega,

— loodusvarade kasutamist,

— jäätmeteket,

— saastavust ja häiringuid,

— õnnetusohtu, pidades eelkõige silmas kasutatavaid aineid või menetlusi.

2. Projektide asukoht

Nende geograafiliste alade keskkonnatundlikkuse hindamisel, mida projektid tõenäoliselt mõjutavad, tuleb eelkõige silmas pidada:

— praegust maakasutust,

— ala loodusvarade suhtelist küllust, omadusi ja taastumisvõimet,

— looduskeskkonna vastuvõtuvõimet, pöörates erilist tähelepanu järgmistele aladele:

a) märgalad;

b) rannikuvööndid;

c) mägi- ja metsapiirkonnad;

d) looduskaitsealad ja -pargid;

e) liikmesriikide õigusnormide alusel liigitatud või kaitstavad alad; direktiivide 79/409/EMÜ ja 92/43/EMÜ kohaselt liikmesriikide määratud erikaitsealad;

f) alad, kus ühenduse õigusaktidega kehtestatud keskkonnakvaliteedi standardeid on juba ületatud;

h) tiheda asustusega alad;

g) ajaloo-, kultuuri- või muinasväärtusega maastikud.

3. Võimaliku mõju laad

Projektide võimalikku olulist mõju tuleb hinnata punktides 1 ja 2 sätestatud tingimuste põhjal, pidades eelkõige silmas:

— mõju ulatust (geograafiline ala ja mõjutatavate elanike arv),

— piiriülest mõju,

— mõju tugevust ja mitmekülgsust,

— mõju tõenäosust,

— mõju kestust, sagedust ja pöörduvust.”

Austria õigus

7 Austria 2000. aasta keskkonnamõju hindamise seaduse (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000, *Bundesgesetzblatt (BGBl.)* 697/1993) põhikohtuasjas kohaldatava redaktsiooni (*BGBl.* I, 87/2009, edaspidi „UVP-G”) lisa 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Lisa sisaldab kavandatavaid tegevusi, mille suhtes tuleb § 3 kohaselt läbi viia keskkonnamõju hindamine.

Veergudes 1 ja 2 sisalduvad kavandatavad tegevused, millele kehtib keskkonnamõju hindamise kohustus ning mille suhtes tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine (1. veerg) või lihtsustatud menetlus (2. veerg). Lisas 1 nimetatud muudetud koosseisude puhul tuleb alates märgitud künnisest läbi viia üksikjuhtumi kontroll; muudel juhtudel kohaldatakse § 3a lõikeid 2 ja 3, välja arvatud juhul, kui sõnaselgelt hõlmatakse ainult uuesti rajamine, uuesti ehitamine või uuesti kasutuselevõtmine.

Veerus 3 on nimetatud need kavandatavad tegevused, mille puhul tuleb keskkonnamõju hindamise kontroll läbi viia üksnes eritingimuste esinemisel. Nende tegevuste suhtes tuleb alates märgitud miinimumkünnistest läbi viia üksikjuhtumi kontroll. Kui kontrolli tulemusena jõutakse järeldusele, et kavandatava tegevuse suhtes tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine, viiakse see läbi lihtsustatud menetluses.

Veerus 3 nimetatud kaitstavate alade kategooriad määratletakse lisas 2. A, C, D ja E kategooriasse kuuluvaid alasid tuleb kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise kohustuse suhtes siiski arvesse võtta ainult juhul, kui need on avalduse esitamise päeval sellistena määratud.

[...]

Keskkonnamõju hindamine		Keskkonnamõju hindamine lihtsustatud menetluses	
1. veerg		2. veerg	3. veerg
29	a) nafta ammutamine mahuga vähemalt 500 t/d sondi kohta või maagaasi ammutamine vähemalt 500 000 m^3/d sondi kohta b) […]		c) nafta või maagaasi ammutamine kaitstavatel A kategooria aladel mahuga vähemalt 250 t/d sondi kohta nafta puhul ja vähemalt 250 000 m^3/d sondi kohta maagaasi puhul; d) […] (andmed koguse või mahu kohta atmosfäärirõhul)

8 Austria 1999. aasta mineraalsete maavarade seaduse (Mineralrohstoffgesetz, *BGBl*. I, 38/1999) põhikohtuasjas kohaldatava redaktsiooni (*BGBl*. I, 111/2010, edaspidi „MinroG”) §-s 1 on sätestatud:

„Käesoleva föderaalseaduse tähenduses on:

1. „otsimine” igasugune mineraalsete maavarade kaudne või otsene otsimine, kaasa arvatud sellega seonduvad ettevalmistavad tegevused ning mineraalsete maavarade looduslike maardlate ja mineraalseid maavarasid sisaldavate mahajäetud aherainemägede kasutuselevõtt ja uurimine nende kaevandamiskõlblikkuse kindlakstegemiseks;

2. „kaevandamine” mineraalsete maavarade maapõuest eraldamine või eemaldamine ning sellega seonduvad ettevalmistavad, kaasnevad ja sellele järgnevad tegevused;

[...]”

9 MinroG § 119 „Loa andmine kaevandusrajatisteks” lõikes 1 on ette nähtud:

„Maapealsete kaevandusrajatiste ja kaevandamise eesmärgil maapinnale suubuvate kaeveõõnte, šahtide, vähemalt 300 meetri sügavuste puuraukude ja vähemalt 300 meetri sügavuste sondide rajamiseks on vajalik asutuselt loa saamine. […]”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

10 Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugendi 29. augusti 2011. aasta otsusega anti Rohöl-Aufsuchungs AG-le MinroG § 119 alusel luba Marktgemeinde Straßwalcheni territooriumil kuni 4150 m sügavuse puuraugu rajamiseks ilma selle keskkonnamõju hindamiseta. Otsuse peale esitasid Marktgemeinde Straßwalchen ja 59 teist isikut Verwaltungsgerichtshofile kaebuse.

11 Eelotsusetaotlusest nähtub, et vaidlusalune luba hõlmab mitut tööd ja tegevust, sealhulgas puurimisrajatise püstitamisega seotud töid ja maa rekultiveerimist juhul, kui otsimine osutub asjatuks.

12 Süsivesinike leidmise korral anti Rohöl-Aufsuchungs AG-le luba ka maagaasi prooviammutamiseks kogumahus kuni 1 000 000 m^3, et veenduda puurimise majanduslikus tasuvuses. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu andmetel on ette nähtud, et ammutatakse 150 000–250 000 m^3 gaasi päevas ning samuti kuni 150 m^3 naftat ja kuni 18 900 m^3 naftagaasi päevas. Niimoodi ammutatud süsivesinikud tõrvikpõletatakse puurimiskoha äärealal. Ühendamist kõrgsurve-gaasijuhtmega ei ole ette nähtud.

13 Põhikohtuasja hagejad väidavad, et kõnealune luba ei ole kehtiv eelkõige seetõttu, et hinnata oleks tulnud proovipuurimise keskkonnamõju vastavalt direktiivi 85/337 I lisa punktile 14, mis näeb ette, et nafta ja maagaasi tootmise suhtes tuleb teostada keskkonnamõju hindamine, kui see toimub „kaubanduslikul otstarbel" ja ammutatavad kogused ületavad punktis 14 märgitud piirmäärasid.

14 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on tekkinud esiteks küsimus, kas proovipuurimine toimub „kaubanduslikul otstarbel", kui sellega soovitakse üksnes kontrollida maardla tasuvust. Peale selle leiab ta, et nende süsivesinike kogumaht, mida on lubatud kaevandada, on üsna piiratud, kuna maagaasi lubatud kaevandatav kogus võrdub käesoleval juhul kogusega, mis on ainult kaks korda suurem direktiivi 85/337 I lisa punktis 14 ette nähtud päevasest piirmäärast.

15 Teiseks märgib Verwaltungsgerichtshof, et isegi kui möönda, et proovipuurimist teostatakse kaubanduslikul otstarbel direktiivi 85/337 I lisa punkti 14 tähenduses, siis on päevas ette nähtud kaevandatav süsivesinike kogus ikkagi allpool neid UVP-G-ga kehtestatud piirmäärasid, alates millest tuleb hinnata kavandatava tegevuse keskkonnamõju. Nimelt ei ole asjassepuutuvas loas arvestatud selles piirkonnas muude puurimiste käigus kaevandatud süsivesinikega, vaid aluseks on võetud ainult Rohöl-Aufsuchungs AG taotluses nimetatud proovipuurimine.

16 Verwaltungsgerichtshof märgib, et niisugune lähenemine on kooskõlas Austria õigusega, sest UVP-G lisa 1 punkti 29 alapunktis a on täpsustatud, et selle väljaselgitamiseks, kas keskkonnamõju on vaja hinnata, tuleb arvesse võtta nafta ja maagaasi kogust „sondi kohta". Kuivõrd aga direktiivi 85/337 I lisa punktis 14 sellist täpsustust ei ole, tekib küsimus, kas Austria seadusandja on selle sätte nõuetekohaselt üle võtnud.

17 Kolmandaks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitust selle kohta, kas kõnealusele proovipuurimisele loa andmisel olid Austria asutused kohustatud arvestama kõikide „samalaadsete" projektide kumulatiivse mõjuga. Sellega seoses märgib kohus, et Marktgemeinde Straßwalcheni territooriumil asub ligikaudu 30 sondi maagaasi tootmiseks, millega Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend vaidlusaluse otsuse tegemisel ei arvestanud, kuigi kohtuotsustest Umweltanwalt von Kärnten (C-205/08, EU:C:2009:767, punkt 53) ja Brussels Hoofdstedelijk Gewest jt (C-275/09, EU:C:2011:154, punkt 36) tuleneb, et direktiivi 85/337 eesmärgist ei tohi mööda hiilida projektide osadeks jaotamise teel.

18 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes otsustas Verwaltungsgerichtshof menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas maagaasi ajaliselt ja koguseliselt piiratud proovikaevandamisel, mida tehakse geoloogilise uuringu eesmärgil tehtavate puurimistööde raames, et uurida maagaasi püsiva tootmise majanduslikku tasuvust, on tegemist „maagaasi tootmi[sega] kaubanduslikul otstarbel" vastavalt direktiivi 85/337 I lisa punktile 14?

Juhul kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis:

2. Kas direktiivi 85/337 I lisa punktiga 14 on vastuolus siseriiklik õigusnorm, mis maagaasi kaevandamisel ei seo direktiivi 85/337 I lisa punktis 14 nimetatud künniseid mitte tootmise kui sellisega, vaid „tootmisega sondi kohta"?

3. Kas direktiivi 85/337 tuleb tõlgendada nii, et põhikohtuasjaga sarnases olukorras, kus taotletakse luba maagaasi prooviammutamiseks geoloogilise uuringu eesmärgil tehtavate puurimistööde raames, peab pädev asutus kontrollima keskkonnamõju hindamise kohustuse tuvastamiseks ainult kõiki samalaadseid projekte, täpsemalt kõiki omavalitsusüksuse territooriumil kasutusele võetud puurauke nende kumulatiivse mõju suhtes?"

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

19 Oma esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust selle kohta, kas direktiivi 85/337 I lisa punkti 14 tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohaldamisalasse kuulub niisugune proovipuurimine nagu põhikohtuasjas käsitletav, mille käigus kavandatakse teostada maagaasi ja nafta prooviammutamist, et selgitada välja maardla majanduslik otstarbekus.

20 Kõigepealt olgu märgitud, et direktiivi 85/337 artikli 4 lõike 1 kohaselt hinnatakse I lisas loetletud projektide keskkonnamõju, välja arvatud kui artikli 2 lõikest 3 ei tulene teisiti. Seega vastavalt direktiivi I lisa punktile 14 teostatakse sellist hindamist kaubanduslikul otstarbel nafta ja maagaasi tootmise suhtes, kui nafta tootmismaht on üle 500 tonni päevas ja maagaasi tootmismaht üle 500 000 m^3 päevas.

21 Samuti tuleb meenutada, et nii liidu õiguse ühetaolise kohaldamise kui ka võrdsuse põhimõttega seonduvatest nõuetest tuleneb, et sellise liidu õigusnormi mõisteid, mis ei viita sõnaselgelt liikmesriikide õigusele õigusnormi tähenduse ning ulatuse kindlaksmääramiseks, tuleb tavaliselt kogu Euroopa Liidu piires tõlgendada autonoomselt ja ühetaoliselt ning selline tõlgendus tuleb leida, arvestades normi konteksti ja eesmärki (vt kohtuotsus Edwards ja Pallikaropoulos, C-260/11, EU:C:2013:221, punkt 29).

22 Proovipuurimine, mille eesmärk on selgitada välja maardla otstarbekus ja tasuvus, on põhimõtteliselt küll ärilise eesmärgiga tegevus. Teisiti oleks see siis – nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 26 –, kui puurimise eesmärk on ainult teaduslik uuring, mitte aga majandustegevuse ettevalmistamine.

23 Siiski tuleneb direktiivi 85/337 I lisa punkti 14 kontekstist ja eesmärgist, et selle sätte kohaldamisalasse ei kuulu proovipuurimine. Nimelt seob see säte keskkonnamõju hindamise kohustuse nafta ja maagaasi ammutamise kavandatava kogusega. Selleks on sättes ette nähtud piirmäärad, millest igapäevased kogused peavad suuremad olema, nii et järelikult on mõeldud teatava kestusega projekte, mis võimaldavad suhteliselt suures koguses süsivesinike kestvat ammutamist.

24 Sellega seoses olgu märgitud, et proovipuurimisele direktiivi 85/337 I lisa punktis 14 sätestatud kriteeriumide kohaldamine kui selline ei ole väga mõttekas, kuna selles sättes ette nähtud piirmäär on nafta ammutamisel 500 tonni päevas ja maagaasi ammutamisel 500 000 m^3 päevas, samas kui proovipuurimiseks ette nähtud piir ei ole selle piirmääraga üldse seotud, nagu nähtub põhikohtuasjas vaidlustatud otsusest, mille kohaselt on lubatud kogumaht ainult üks miljon m^3 maagaasi.

25 Peale selle nähtub nii eelotsusetaotluses kui kohtuistungil antud selgitustest, et enne proovipuurimist ei saa süsivesinike tegelikku olemasolu kindlalt välja selgitada. Sellist puurimist tehakse selleks, et tõendada süsivesinike olemasolu ning vajaduse korral määrata kindlaks nende kogus ja teha prooviammutamise abil kindlaks, kas nende ammutamine on majanduslikult otstarbekas. Seega saab ainult proovipuurimise põhjal teha kindlaks koguse, kui palju süsivesinikke saab päevas ammutada. Lisaks on süsivesinike kogus, mille ammutamine on sellise katse raames plaanitud, ja katse kestus piiratud tehniliste vajadustega, mis tulenevad eesmärgist teha kindlaks maardla otstarbekus.

26 Seda tõlgendust toetab ka direktiivi 85/337 ülesehitus. Nimelt võib direktiivi II lisa punkti 2 alapunkti d kohaldada proovipuurimisele, nii et kogu proovipuurimine ei jää kohe algusest peale selle direktiivi kohaldamisalast välja.

27 Sellega seoses olgu märgitud, et direktiivi 85/337 artikli 4 lõike 2 esimese lõigu kohaselt teevad liikmesriigid üksikjuhtumite uurimise või endi kehtestatud künniste või tingimuste abil kindlaks, kas hinnata tuleb direktiivi II lisas loetletud projektide keskkonnamõju.

28 Kõnealuse lisa punkti 2 alapunkti d kohaselt kuuluvad nende projektide hulka süvapuurimine, eelkõige puurimine maasoojuse kasutamiseks, puurimine tuumajäätmete ladustamiseks ja puurimine veevarude kasutamiseks, välja arvatud puurimine pinnase püsivuse uurimiseks.

29 Nimetatud sättest tuleneb, et selles ei sisaldu sättega hõlmatud erinevate puurimisviiside ammendav loetelu, vaid et sätte kohaldamisalasse kuuluvad kõik süvapuurimised, välja arvatud pinnase püsivuse uurimiseks tehtud puurimised.

30 Seega tuleb tõdeda, et direktiivi 85/337 II lisa punkti 2 alapunkti d kohaldamisalasse kuuluvad proovipuurimised, mis kujutavad endast süvapuurimist.

31 Käesoleval juhul on põhikohtuasjas käsitletav proovipuurimine, millega tahetakse kindlaks teha maardla majanduslik otstarbekus ja mis võib ulatuda kuni 4150 m sügavusele, süvapuurimine direktiivi 85/337 II lisa punkti 2 alapunkti d tähenduses.

32 Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 85/337 I lisa punkti 14 tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohaldamisalasse ei kuulu selline proovipuurimine nagu põhikohtuasjas, mille käigus kavandatakse teostada maagaasi ja nafta prooviammutamist, et selgitada välja maardla majanduslik otstarbekus.

Teine küsimus

33 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teisele küsimusele vastamine enam vajalik.

Kolmas küsimus

34 Oma kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust selle kohta, kas direktiivi 85/337 tuleb tõlgendada nii, et pädev asutus peab selleks, et teha kindlaks, kas niisuguse proovipuurimise suhtes nagu põhikohtuasjas käsitletav kehtib keskkonnamõju hindamise kohustus, arvesse võtma ainult samalaadsete projektide kumulatiivset mõju, seega käesoleval juhul eelotsusetaotluse esitanud kohtu andmetel kõiki omavalitsusüksuse territooriumil kasutusele võetud puurauke.

35 Kohtujurist märkis oma ettepaneku punktis 47, et kuna see küsimus esitatakse ainult juhul, kui esimesele küsimusele vastatakse jaatavalt, siis eeldab eelotsusetaotluse esitanud kohus ilmselt, et tema menetluses olevas kohtuasjas saab keskkonnamõju hindamise kohustus tuleneda ainult direktiivi 85/337 artikli 4 lõikest 1 koostoimes direktiivi I lisa punktiga 14.

36 See eeldus on siiski ekslik, kuna – nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 27 ja 30 – selline kohustus võib tuleneda direktiivi 85/337 artikli 4 lõikest 2 koostoimes direktiivi II lisa punkti 2 alapunktiga d.

37 Lisaks on ELTL artiklis 267 sätestatud riigisiseste kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses Euroopa Kohtu ülesanne anda riigisisesele kohtule tarvilik vastus, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada. Seda arvestades tuleb Euroopa Kohtul temale esitatud küsimused vajaduse korral ümber sõnastada. Peale selle võib Euroopa Kohus arvesse võtta neid liidu õigusnorme, millele riigisisene kohus oma küsimustes ei ole viidanud.

38 Seega tuleb kolmandale küsimusele vastata neid kohustusi arvestades, mis võivad tuleneda direktiivi 85/337 artikli 4 lõikest 2 koostoimes direktiivi II lisa punkti 2 alapunktiga d.

39 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 27 märgitud, peavad liikmesriigid direktiivi 85/337 artikli 4 lõike 2 kohaselt tegema üksikjuhtumite uurimise või endi kehtestatud künniste või tingimuste abil kindlaks, kas hinnata tuleb direktiivi II lisas loetletud projektide keskkonnamõju.

40 Seoses künniste või tingimuste kehtestamisega olgu meenutatud, et direktiivi 85/337 artikli 4 lõike 2 punkt b jätab liikmesriikidele selles osas kaalutlusruumi. See kaalutlusruum on siiski piiratud direktiivi artikli 2 lõikes 1 sätestatud kohustusega hinnata niisuguste projektide keskkonnamõju, mis oma laadi, mahu või asukoha tõttu võivad keskkonda oluliselt mõjutada (kohtuotsus Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, punkt 29).

41 Direktiivi 85/337 artikli 4 lõike 2 punktis b nimetatud tingimuste ja künniste eesmärk on seega hõlbustada projekti konkreetsete tunnuste hindamist selle kindlakstegemisel, kas asjaomase projekti keskkonnamõju tuleb hinnata (kohtuotsus Salzburger Flughafen, EU:C:2013:203, punkt 30).

42 Sellest järeldub, et kui riigisisestele pädevatele asutustele esitatakse kõnealuse direktiivi II lisas loetletud projekti teostusloa taotlus, peavad nad läbi viima eriuurimise, et teada saada, kas võttes arvesse direktiivi III lisas loetletud kriteeriume, on vaja läbi viia keskkonnamõju hindamine (vt selle kohta kohtuotsus Mellor, C-75/08, EU:C:2009:279, punkt 51).

43 Sellega seoses tuleneb III lisa punktist 1, et projekti laadi hindamisel tuleb eelkõige silmas pidada projekti koosmõju muude projektidega. Kui jätta arvestamata projekti kumulatiivne mõju muude projektidega, siis võib see projekt jääda praktikas hindamiskohustusest täielikult kõrvale, samas kui teiste projektidega koos võib see keskkonda oluliselt mõjutada (vt selle kohta kohtuotsus Brussels Hoofdstedelijk Gewest jt, EU:C:2011:154, punkt 36).

44 Selle nõude puhul tuleb arvesse võtta direktiivi 85/337 III lisa punkti 3, mille kohaselt tuleb projektide võimalikku olulist mõju hinnata III lisa punktides 1 ja 2 sätestatud tingimuste põhjal, pidades eelkõige silmas projekti mõju tõenäosust, ulatust, tugevust, kestust ja pöörduvust.

45 Seega peab riigisisene asutus projekti keskkonnamõju hindamise vajaduse väljaselgitamisel uurima, milline mõju oleks projektil koos muude projektidega. Kuivõrd selle kohta muid täpsustusi ei ole, siis ei piirdu see kohustus ainult samalaadiliste projektidega. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 71 märkis, tuleb eelneval kontrollimisel arvesse võtta, kas proovipuurimised võivad muude projektide mõju tõttu avaldada suuremat keskkonnamõju kui viimaste puudumisel.

46 Lisaks olgu meenutatud, et direktiivi 85/337 kasulik mõju saaks tõsiselt kahjustatud, kui liikmesriigi pädevad ametiasutused võiksid selle üle otsustamisel, kas teatava projekti keskkonnamõju tuleb hinnata, jätta teises liikmesriigis teostatava projektiosa arvesse võtmata (kohtuotsus Umweltanwalt von Kärnten, EU:C:2009:767, punkt 55). Samal põhjusel ei saa muude projektide mõju kohta antav hinnang sõltuda omavalitsusüksuse piiridest.

47 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb kolmandale küsimusele vastata, et direktiivi 85/337 artikli 4 lõiget 2 koostoimes direktiivi II lisa punkti 2 alapunktiga d tuleb tõlgendada nii, et sellest sättest võib tuleneda niisuguse süvapuurimise nagu põhikohtuasjas käsitletav proovipuurimine keskkonnamõju hindamise kohustus. Pädevad riigisisesed asutused peavad seega läbi viima eriuurimise, et teha kindlaks, kas kõnealuse direktiivi III lisas sätestatud tingimusi arvestades tuleb algatada keskkonnamõju hindamine. Selle raames tuleb muu hulgas kontrollida, kas proovipuurimise mõju keskkonnale võib muude projektide mõju tõttu olla suurem kui viimati nimetatud projektide puudumisel. See hinnang ei saa sõltuda omavalitsusüksuse piiridest.

Kohtukulud

48 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse riigisisene kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiviga 2009/31/EÜ, I lisa punkti 14 tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohaldamisalasse ei kuulu selline proovipuurimine nagu põhikohtuasjas, mille käigus kavandatakse teostada maagaasi ja nafta prooviammutamist, et selgitada välja maardla majanduslik otstarbekus.**

2. **Direktiiviga 2009/31 muudetud direktiivi 85/337 artikli 4 lõiget 2 koostoimes direktiivi II lisa punkti 2 alapunktiga d tuleb tõlgendada nii, et sellest sättest võib tuleneda niisuguse süvapuurimise nagu põhikohtuasjas käsitletav proovipuurimine keskkonnamõju hindamise kohustus. Pädevad riigisisesed asutused peavad seega läbi viima eriuurimise, et teha kindlaks, kas direktiivi 85/337 (muudetud direktiiviga 2009/31) III lisas sätestatud tingimusi arvestades tuleb algatada keskkonnamõju hindamine. Selle raames tuleb muu hulgas kontrollida, kas proovipuurimise mõju keskkonnale võib muude projektide mõju tõttu olla suurem kui viimati nimetatud projektide puudumisel. See hinnang ei saa sõltuda omavalitsusüksuse piiridest.**

Allkirjad